

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינוך
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 002382 תנ"ך	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table border="1"> <tr> <td>שנה</td> <td>חודש</td> <td>השנה</td> </tr> <tr> <td>מועד</td> <td>מועד</td> <td></td> </tr> <tr> <td>מס' תעודת הזהות</td> <td>סמל ביה"ס</td> <td></td> </tr> <tr> <td>رقم الهوية</td> <td>رقم المدرسة</td> <td></td> </tr> </table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה	חודש	השנה	מועד	מועד		מס' תעודת הזהות	סמל ביה"ס		رقم الهوية	رقم المدرسة		מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
שנה	חודש	השנה												
מועד	מועד													
מס' תעודת הזהות	סמל ביה"ס													
رقم الهوية	رقم المدرسة													

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطِيَ دفتر إضافي
* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربويّة

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التّعليمات في هذه الصّفحة والعمل وفقاً لها بدقّة . عدم تنفيذ التّعليمات قد يؤدّي إلى عوائق مختلفة وحتىّ إلى إلغاء الامتحان .
أعدّ الامتحان لفحص التّحصّيلات الشّخصيّة، لذلك يجب العمل بشكل ذاتيّ فقط . أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة .

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم . كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان . استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدّي إلى إلغاء الامتحان .
بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدّفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء .

يجب التّقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التّأكّد بأنّ تفاصيلك الشّخصيّة مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها . لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدّفتر وفي تسجيل العلامات .
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التّفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدّفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة .
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط .
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق . الدّفتر الذي يُسلّم ناقصاً يثير الشّكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات .
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدّفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم .

نتمنّى لكم النّجاح!

תנ"ך

ידע ובקיאות
לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה חלקים.

חלק ראשון	—	עיון בספר במדבר	—	(16x3)	—	48 נקודות
חלק שני	—	עיון בנביאים ראשונים	—	(14x2)	—	28 נקודות
חלק שלישי	—	בקיאות בנביאים ראשונים	—	(4x6)	—	24 נקודות
					—	סך הכול 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים.
- ד. הוראות מיוחדות: יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

חלק ראשון – עיון בספר במדבר (48 נקודות)ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה – 16 נקודות).**1. פרקים ט'-י' – מסע בני ישראל במדבר****א.** עיין בפרק ט', פסוקים ט"ו-כ"ג.**(1)** מהו הביטוי שחוזר בפסוקים אלה שלוש פעמים, ומה אפשר ללמוד מן החזרה על ביטוי זה?

(2) ספורנו (לפסוק י"ז): "סיפר זכותן של ישראל על לכתם אחריו במדבר".על פי פירוש שלמדת, הבא שתי דוגמאות לקושי של בני ישראל לקבוע את החנייה וההליכה במדבר על פי ה'.

(6 נקודות)

ב. "אור החיים" (לפרק י', פסוק ב'): "עשה לך' – צריך לדעת למה הוצרך לחצוצרות למסע המחנות, הלא

עיני כל ישראל על הענן וכשיראוהו נוסע נוסעים?"

(1) הסבר בלשונך את השאלה ש"אור החיים" שואל.

(2) על פי פירוש שלמדת, ענה על השאלה הזאת.

(6 נקודות)

ג. עיין בפרק י', פסוקים ט'-י'.אבן עזרא (לפרק י', פסוק י'): "וביום שמחתכם ובמועדיכם' – ששבתם מארץ אויב או ניצחתם האויב הבא עליכם, וקבעתם יום שמחה [...]".

על פי אבן עזרא, מהו הקשר בין "יום שמחתכם" הנזכר בפסוק י' ובין הכתוב בפסוק ט'?

(4 נקודות)

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

2. פרק י"ב — דברי מרים ואהרן על משה והעונש שקיבלה מרים

א. עיין בפסוקים א'-ב'.

(1) על פי פירוש שלמדת, כתוב בלשונך מהי הביקורת של מרים ואהרן על ההתנהגות של משה.

(2) "וַתִּדְבֹּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן" (פסוק א').

על פי פירוש שלמדת, מדוע מרים מוזכרת בפסוק לפני אהרן?

(6 נקודות)

ב. "לֹא כֵן עָבְדִי מֹשֶׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא" (פסוק ז').

(1) ציין שני הבדלים בין נבואתו של משה לנביאים האחרים.

(2) עיין בפסוקים י'-ט"ז.

ציין שני אנשים (או קבוצה של אנשים) שפועלים לטובת מרים, וכתוב כיצד כל אחד מהם פועל.

(6 נקודות)

ג. מלבי"ם (לפסוק ג'): "והאיש משה – מבאר מדוע לא העמידן משה על האמת [...] מפני שמשה היה עניו

מאוד ולא רצה לומר על עצמו שיש לו מדרגה אחת בנבואה שלא זכה לזה שום נביא בעולם, ושלמדרגה זו

צריך הוא להכנה ולפרישות. שמרוב ענוותו [הענווה שלו] לא רצה להגיד מעלתו וגדולתו".

על פי מלבי"ם, מדוע משה אינו מסביר למרים ולאהרן את התנהגותו?

(4 נקודות)

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

3. פרק י"ג — שליחות המרגלים

א. עיין בפסוקים י"ז-כ'.

(1) בפסוקים אלה משה מצווה על המרגלים לבדוק את טיב הארץ ואת הדרך לכבוש אותה.

צטט שני משפטים שמשה אומר בנוגע לבדיקת הארץ ושני משפטים שהוא אומר בנוגע להיערכות לכיבוש הארץ.

(2) "וַיִּתְּקֶרְבוּן אֵלַי כָּלְכֶם וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלַח אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ לָנוּ אֶת הָאָרֶץ..." (דברים, פרק א', פסוק כ"ב). לפי פסוק זה, כתוב בלשונך מהי מטרת השליחות של המרגלים.

(6 נקודות)

ב. רמב"ן (לפסוק ב'): "וזו עצה הגונה בכל כובשי ארצות, וכן עשה עוד משה עצמו שנאמר: 'וישלח משה לרגל את יעזר' (במדבר, כ"א, ל"ב) [...] ועל כן היה טוב בעיני משה. כי הכתוב לא יסמוך בכל מעשיו על הנס אבל [אלא] יצווה בנלחמים להיחלץ ולהישמר ולארוב [...]."

וייתכן כי משה בעבור שידע כי היא שמנה וטובה [...] בעבור כן אמר להם שיתנו לב לדעת כן, כדי שיגידו לעם וישמחו ויחליפו כוח לעלות שם בשמחה, ולכך אמר להם 'והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ' (במדבר, י"ג, כ') כדי שיראו בעיניהם בשבח הארץ."

(1) רמב"ן מביא בדבריו שתי סיבות שבגללן שלח משה את המרגלים לתור את הארץ. מהי הסיבה הראשונה?

(2) מהי הסיבה השנייה?

(6 נקודות)

ג. "כלי יקר" (לפסוק ב'): "שלח לך אנשים" - דווקא אתה תחזה ברוח הקודש אם האנשים כשרים לזה השליחות, כי רוב העולם טועים באנשים חנפים [מתחנפים] המראים את עצמם כשרים [...] על כן אמר 'לך אנשים' דווקא אותן שהם בעיניך אנשים חשובים, ולא אותן שהם אנשים בעיני זולתך כי יכול להיות שאין תוכם כשרים". מהו ההסבר של ה"כלי יקר" לציווי "שלח לך אנשים"?

(4 נקודות)

/המשך בעמוד 7/

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

4. פרק כ' – מות מרים וחטא מי מריבה

א. עיין בפסוקים א'-ה'.

- (1) על פי פירוש שלמדת, הסבר את הקשר בין המוות של מרים, הנזכר בפסוק א', ובין התלונה של העם, הנזכרת בפסוק ב'.

- (2) על פי פסוקים ד'-ה', כתוב בלשונך את טענת העם.

(6 נקודות)

ב. עיין בפסוקים י'-י"א.

- (1) על פי פירוש שלמדת, מהו החטא של משה ואהרן?

- (2) על פי הפירוש שכתבת בתת-סעיף (1), הסבר את חומרת החטא.

(6 נקודות)

- ג. רש"י (לפסוק י"ב): " יען לא האמנתם בי' – גילה הכתוב שאלולי חטא זה בלבד היו נכנסין לארץ, כדי שלא יאמרו עליהם כעוון שאר דור המדבר, שנגזר עליהם שלא ייכנסו לארץ, כך היה עוון משה ואהרן".
- (1) מהו העונש שקיבלו משה ואהרן על חטא "מי מריבה"?

- (2) על פי רש"י, מדוע ה' מזכיר את החטא של משה ואהרן כאשר הוא גוזר את עונשם?

(4 נקודות)

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

5. במדבר, פרק כ"ז – הבקשה של בנות צלפחד

א. עיין בפסוקים א'-ד'.

(1) מהי הבקשה של בנות צלפחד, וכיצד נימקו את בקשתן?

(2) רש"י (לפסוק א'): "למשפחת מנשה בן יוסף – למה נאמר? והלא כבר נאמר: 'בן מנשה' אלא לומר לך יוסף חיבב את הארץ, שנאמר 'והעלתם את עצמותי' (בראשית, נ', כ"ה), ובנותיו חיבבו את הארץ, שנאמר 'תנה לנו אחזה...' (במדבר, כ"ז, ד')." מהי הקושיה של רש"י, ומהי תשובתו עליה?

(6 נקודות)

ב. רש"י (לפסוק ה'): "ויקרב משה את משפטן – נתעלמה הלכה ממנו. וכאן נפרע על שנטל עטרה לומר 'והדבר אשר יקשה מכם תקרבון אלי' (דברים, א', י"ז)".

(1) על פי רש"י, מדוע נתעלמה ההלכה ממשה?

(2) ציין מקרה נוסף מחומש במדבר שבו משה שואל את ה' שאלה בענייני הלכה.

(6 נקודות)

ג. קרא את מדרש במדבר רבה, פינחס, פרשה כ"א, י"ג, שלפניך:

"ודע היה משה רבנו את הדין הזה, אלא באו [בנות צלפחד] לפני שרי עשרות תחילה. אמרו [שרי העשרות]: 'דין של נחלות הוא ואין זה שלנו אלא של גדולים ממנו'. באו אצל שרי חמישים. ראו שכיבדו אותן שרי עשרות, אמרו שרי חמישים: 'אף אנו יש גדולים ממנו'. וכן לשרי מאות, וכן לשרי אלפים, וכן לנשיאים [...] הלכו לפני אלעזר. אמר להם: 'הרי משה רבנו'. באו אלו ואלו לפני משה. ראה משה שכל אחד ואחד כיבד את מי שגדול ממנו, אמר [משה בליבן]: 'אם אומר להם את הדין אטול את הגדולה'. אמר להם: 'אף אני יש גדול ממני'. לפיכך ויקרב משה את משפטן".

על פי המדרש, מדוע ענה משה שעליו לשאול את הקב"ה מהו הדין, אף על פי שהדין היה ידוע לו?

(4 נקודות)

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

חלק שני — עיון בנביאים ראשונים (28 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 6-8 (לכל שאלה — 14 נקודות).

6. מלכים א, פרק י"ב

א. עיין בפסוקים א'-ה'.

(1) רמב"ם: "אין מושחים מלך בן מלך" (משנה תורה, הלכות מלכים, פרק א', הלכה י"ב).

על פי רמב"ם, מהו הקושי העולה מן הפסוק?

(2) על פי פירוש שלמדת, כתוב תשובה לקושי זה.

(6 נקודות)

ב. "ואתה עתה הקל מעבדות אביו הקשה ומעלו הכבד" (פסוק ד').

(1) מהו העול הכבד שהעם מתלונן עליו?

(2) על פי פירוש שלמדת, מדוע העם לא התלונן על עול זה בימי שלמה?

(6 נקודות)

ג. עיין בפסוקים י"ב-י"ז.

הסבר את הסיבה האנושית ואת הסיבה האלוקית לסירוב של רחבעם לבקשת העם.

(2 נקודות)

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

7. מלכים א, פרק י"ז

א. (1) עיין בפסוק א'.

על פי פירוש שלמדת, מדוע גזר אליהו בצוקת על עם ישראל? מה אפשר ללמוד מגזרה זו על דרכו של אליהו?

(2) עיין בדברים, פרק י"א, פסוקים ט"ז-י"ז.

כיצד הכתוב בפסוקים אלה מחזק את ההחלטה של אליהו לגזור בצורת על עם ישראל?

(6 נקודות)

ב. עיין בפסוקים א'-ז'.

(1) לדעתך, מפני מי אליהו מסתתר?

(2) על פי פירוש שלמדת, ציין פרט אחד מפסוקים אלה שאפשר ללמוד ממנו על היחס השלילי של ה' כלפי הבצורת שגזר אליהו על העם.

(6 נקודות)

ג. רש"י (לפסוק ז'): "וַיִּבֶשׁ הַנַּחַל" - כדי שידע צורך הגשמים ויטריח לגלות, שהיה קשה בעיני הקדוש ברוך הוא שישראל שרוין מתים ברעב."

(1) על פי רש"י, מדוע ייבש ה' את הנחל שבו שהה אליהו?

(2) איזו מידה של ה' אפשר ללמוד מפירוש זה?

(2 נקודות)

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

8. מלכים א, פרק י"ח

א. "וידבר ה' הָיָה אֶל אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁנָה הַשְּׁלִישִׁית לְאִמֹר" (פסוק א').

(1) מהו האירוע שאחריו חלפו שלוש שנים?

(2) אברבנאל (לפסוק א'): "[...] ועברו כבר שלוש שנים והיה לך לבקש ממני לרחם את האדמה כי בעבור

השוטים אין ראוי שתיחרב הארץ, וכיוון שאתה לא תתעורר לזה אני מעיר אותך".

על פי אברבנאל, מה ה' מצפה מאליהו לאחר שלוש שנים, ומדוע?

(6 נקודות)

ב. (1) עיין בפסוקים א'-ז'.

מה הייתה מטרת ההליכה של אליהו, ומה הייתה מטרת ההליכה של עובדיהו?

(2) עיין בפסוקים ז'-ט"ז, ובפירוש של אברבנאל שלפניך.

אברבנאל (לפסוק י"ח): "[...] וזכר עובדיה כל זה להגיד הסכנה ההיא. ולכן חלה פני [התחנן ל] אליהו

שלא ייתן לפניו מכשול כי הוא היה ירא את ה' וְהִחָיָה את מאה הנביאים במערות, ואם הוא החיה

אותם, לא היה ראוי שהנביא יהיה סיבת מיתתו".

על פי אברבנאל, מדוע עובדיהו מזכיר שהסתיר את מאה נביאי ה' במערה?

(6 נקודות)

ג. מדוע עובדיהו חושש שאחאב יהרוג אותו אם ימלא את בקשת אליהו?

(2 נקודות)

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

חלק שלישי — בקיאות בנביאים ראשונים (24 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 9-10 (4 נקודות).

9. כתוב את האירועים שלפניך על פי סדר התרחשותם:

מעמד הר הכרמל, עצת הילדים והזקנים, משפט נבות, אחיה הנביא קורע את השמלה, החייאת בן האישה האלמנה.

- (1) _____
- (2) _____
- (3) _____
- (4) _____
- (5) _____

10. כתוב את האירועים שלפניך על פי סדר התרחשותם:

אבשלום בורח לתלמי מלך גשור, המלכת דוד בחברון, דוד מצווה על יואב לשלוח את אוריה לקרב, דוד מעלה את ארון ה' לירושלים, מות הבן של דוד ובת שבע.

- (1) _____
- (2) _____
- (3) _____
- (4) _____
- (5) _____

ענה על חמש מן השאלות 11-17 (לכל שאלה — 4 נקודות).

11. א. מי אמר "עֲנִי ה' עֲנִי וְיִדְעוּ הָעָם הַזֶּה כִּי אֶתָּה ה' הָאֱלֹקִים"?

ב. מהו ההקשר שבו נאמרו הדברים האלה?

12. א. מה הציע יונדב בן שמעה לאמנון?

ב. כיצד הרגיע יונדב בן שמעה את דוד לאחר שחשב שכל בני המלך מתו?

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

13. א. מדוע קרא דוד למקום בעל פרצים?

ב. מדוע קרא דוד למקום פרץ עווה?

14. א. מה ביקש אליהו מן האישה האלמנה שתכין לו?

ב. מה הבטיח אליהו לאישה אם תעשה כבקשתו?

15. א. במשל שהמשיל נתן הנביא מוזכרים עשיב, עני (רש), כבשה. מהו הנמשל של כל אחד מהם?

ב. מהו החטא שבו נתן הנביא מאשים את דוד?

16. א. באילו שני מקומות העמיד ירבעם עגלי זהב?

ב. כתוב חטא נוסף של ירבעם בן נבט.

17. א. מה הציע אחאב לתת לנבות תמורת הכרם?

ב. כיצד נבות מנמק את סירובו?

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

[illegible]

لا تكتب في هذه المنطقة

תנ"ך, קיץ תש"ף, מס' 2382

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"